

INFORMACJA

o wynikach działalności
CENTRALNEGO BIURA ANTYKORUPCYJNEGO
w 2024 roku

Spis treści

Wprowadzenie	2
Ocena działania i wykorzystania narzędzi i uprawnień wykorzystywanych przez CBA w latach 2016-2023	3
Realizacja kluczowych zadań w 2024 r.	6
Przestępstwa gospodarcze ze szczególnym uwzględnieniem uszczupień podatku VAT i akcyzy oraz proceder prania pieniędzy	6
Wydatkowanie środków publicznych.....	6
Korupcja funkcjonariuszy publicznych i korupcja menedżerska	7
Oświadczenia majątkowe.....	8
Działalność godząca w interesy ekonomiczne państwa.....	9
Sankcje.....	10
Osłona antykorupcyjna.....	10
Statystyka	13
Działania operacyjno-procesowe	13
Działania kontrolne	16
Działania analityczno-informacyjne	21
Przeciwdziałanie konfliktowi interesów	25
Zgłoszenia przypadków korupcji	26
Współpraca międzynarodowa.....	27
Edukacja i prewencja.....	29
Działania wspomagające	31
Budżet.....	31
Stan osobowy funkcjonariuszy i pracowników	32
Logistyka	32

Szanowni Państwo,

Realizując obowiązek wynikający z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, przedstawiam Państwu Informację o wynikach działalności CBA w 2024 r.

Jednym z ważniejszych przedsięwzięć Biura w ubiegłym roku była zmiana organizacji służby, mająca na celu zwiększenie jej efektywności. Przyjęto nowy model prowadzenia spraw priorytetowych, opierający się na tworzeniu zespołów problemowych, bezpośrednio współpracujących z instytucjami zewnętrznymi. Takie podejście pozwala na szerokie rozpoznanie zagadnień i koordynacji wątków oraz zapewnia sprawne ujawnianie procederów przestępczych i identyfikację działań na szkodę interesu ekonomicznego państwa. Gwarantuje jednocześnie odpowiedni dobór metod i sprawne typowanie zagadnień wymagających podjęcia czynności. Efektem wskazanych zmian jest niemal dwukrotny wzrost liczby wszczętych postępowań przygotowawczych, a także znaczące usprawnienie czynności kontrolnych.

Istotnym obszarem działalności CBA w ubiegłym roku były także czynności o charakterze prewencyjnym. Szczególną formą tych działań jest osłona antykorupcyjna – inicjatywa mająca na celu profilaktyczne zabezpieczenie przed nieprawidłowościami projektów realizowanych przez instytucje państwowe. W 2024 r. Biuro prowadziło osłonę w stosunku do 49 przedsięwzięć, co jest największą liczbą od początku jej funkcjonowania. Podejmowane czynności w tym obszarze, poprzez swoją funkcję wyprzedzającą, pozwoliły na uzyskanie wielomilionowych oszczędności dla budżetu państwa.

Centralne Biuro Antykorupcyjne rozwijało się także na polu edukacji i prewencji, organizując szereg szkoleń, sympozjów i konferencji. Działania te, niezwykle istotne z punktu widzenia zapobiegania korupcji, mają szansę przynieść wymierne efekty w zakresie profilaktyki antykorupcyjnej.

p.o. Szef

Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Tomasz Strzelczyk

OCENA DZIAŁANIA I WYKORZYSTANIA NARZĘDZI I UPRAWNIEŃ WYKORZYSTYWANYCH PRZEZ CBA W LATACH 2016-2023

ORAZ WSPÓŁPRACA Z PROKURATURĄ KRAJOWĄ I KOMISJAMI ŚLED CZYMI

Niezwłocznie po objęciu stanowiska, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego we współpracy z Ministrem Koordynatorem Służb Specjalnych podjął szereg działań zmierzających do wyjaśnienia, czy Biuro w sposób prawidłowy wykorzystywało posiadane narzędzia i uprawnienia. Przeprowadzono dogłębny audyt działalności CBA w latach poprzednich, w wyniku którego zidentyfikowano mechanizmy sprzyjające powstawaniu nieprawidłowości lub dysfunkcyjne z punktu widzenia efektywnej służby. Biuro podjęło intensywną współpracę z instytucjami państwa prowadzącymi czynności mające na celu wyjaśnienie nieprawidłowości dotyczących wcześniejszego funkcjonowania CBA.

W dniu 17 stycznia 2024 r., decyzją nr 9/24 Szef CBA powołał *Zespół do spraw zgromadzenia i przedstawienia informacji dotyczących nabycia i eksploatacji systemu techniki operacyjnej, używanego w przypadkach stosowania kontroli operacyjnej na podstawie w art. 17 ust. 5 pkt 4 ustawy o CBA*¹. Zadaniem zespołu było zgromadzenie informacji w zakresie procesu wyłonienia kontrahenta i oferowanego przez niego produktu, procesu zakupu, finansowania zakupu i etapów wdrożenia systemu techniki operacyjnej, okresu użytkowania tego systemu, a także dokumentowania kontroli operacyjnych prowadzonych przez Biuro za pomocą powyższego systemu. W toku prac zespołu przeanalizowano kilkanaście tysięcy stron dokumentacji, a następnie w dniu 22 lipca 2024 r. sporządzono sprawozdanie, w którym zawarto szereg istotnych ustaleń dotyczących kwestii będących przedmiotem jego badań. Kompletne i szczegółowe ustalenia przekazano Ministrowi Koordynatorowi oraz prokuraturze.²

Ponadto decyzją nr 55/24 z dnia 9 kwietnia 2024 r. Szef CBA powołał *Zespół do spraw weryfikacji spraw operacyjnego rozpracowania, w toku których na podstawie art. 17 ust. 5 pkt 4 ustawy o CBA zastosowano kontrolę operacyjną*. Zespół przeprowadził weryfikację 155 Spraw Operacyjnego Rozpracowania, poddając ocenie 486 wniosków o zastosowanie kontroli operacyjnej przy wykorzystaniu narzędzi, o których mowa powyżej, stosowanej wobec 262 osób fizycznych. W dniu 17 czerwca 2024 r. sprawozdanie zawierające analizę każdego przypadku zastosowania kontroli operacyjnej zostało przekazane Ministrowi Koordynatorowi Służb Specjalnych oraz Prokuraturze Krajowej³ wraz z całością dokumentacji zespołu.

¹ ustawa z dnia 9 czerwca 2009 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 184)

² Ministrowi Koordynatorowi Służb Specjalnych, za pismem z dnia 22 lipca 2024 r., l.dz. X-1-A-00-4672/2024, Zespołowi Śledczemu nr 3 Prokuratury Krajowej do śledztwa o sygnaturze 1001-23. Ds. 1.2024, za pismem z dnia 12 sierpnia 2024 r., l.dz. X-1-A-00-4994/2024 (ponadto za pismem z dnia 6 grudnia 2024 r., l.dz. X-1-00-7486/2024 przekazano do Zespołu Śledczego nr 3 Prokuratur Krajowej pozostałe, wcześniej nieprzekazane dokumenty z działalności Zespołu – na 1427 kartach), Sejmowej Komisji ds. Służb Specjalnych, za pismem z dnia 25 września 2024 r., l.dz. X-1-A-00-6159/2024.

³ do śledztwa o sygn. 1001-23 Ds. 1.2024

Szef CBA zarządził również przeprowadzenie kontroli doraźnej, mającej na celu weryfikację informacji zgromadzonych w sprawach operacyjnego rozpracowania w kontekście stosowania czynności, o których mowa w art. 17 ustawy o CBA. W wyniku prowadzonej kontroli złożono zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, które przekazano Zespołowi Śledczemu nr 3 Prokuratury Krajowej.

Biuro systematycznie i aktywnie współpracowało z Prokuraturą Krajową⁴, celem wszechstronnego i pełnego wyjaśnienia kwestii dotyczących stosowanych technik kontroli operacyjnej (do chwili obecnej wpłynęło blisko 100 takich wystąpień).

W ciągu ostatniego roku, w związku z prowadzonymi postępowaniami przygotowawczymi, do prokuratury przekazano m.in.:

- dokumentację prowadzonych audytów dotyczących spraw operacyjnych i kontroli operacyjnych – ponad 3 500 kart dokumentów,
- akta spraw operacyjnych – 103 tomy akt, blisko 20 tys. kart dokumentów,
- procedury wewnętrzne dotyczące pracy operacyjnej w pełnym zakresie żądanym przez prokuraturę,
- 63 decyzje o zezwoleniu na udzielenie prokuraturze informacji niejawnych, w tym dotyczące pracy operacyjnej, pozostałe dokumenty zawierające informacje niejawne żądane przez prokuraturę – ponad 5 200 kart dokumentów.

W wyniku przeprowadzonych audytów, do poszczególnych prokuratur, w tym do Zespołu nr 3 Prokuratury Krajowej złożono łącznie 9 zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Zawiadomienia odnoszą się do określonych spraw, a także personalnie do konkretnych osób. Żaden z funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, objętych zakresem zawiadomień, nie pełni już służby, ani nie pracuje w CBA. Obecnie w sprawach wykonywane są czynności procesowe pod nadzorem prokuratur.

Od początku funkcjonowania powołanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji komisji śledczych, a w szczególności *Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r.*, CBA udzielało na ich potrzeby wszelkich wymaganych informacji w granicach wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Ww. Komisja otrzymała obszerny wyciąg ze sprawozdania zespołu powołanego decyzją nr 9/24 z dnia 17 stycznia 2024 r. W ramach bieżącej współpracy odniesiono się do wszystkich zapytań Komisji, przekazano jej szereg dokumentów, w tym kopie opinii prawnych, korespondencji pomiędzy CBA a innymi służbami, a także wykaz postępowań przygotowawczych, w wypadku których kontrola operacyjna pozwoliła na uzyskanie dowodów wykorzystanych na etapie postępowania przygotowawczego. Szef CBA zezwolił także na udzielenie informacji niejawnych w stosunku do wszystkich osób, o które wniosowała Komisja w zakresie i na jaki pozwalały zapisy art. 28 ustawy o CBA.

⁴ z zespołem nr 3 w związku z postępowaniem o sygn. 1001-23 Ds.1.2024 oraz Zespołem nr 2 w związku z postępowaniem o sygn. 1001-22. Ds. 2.2024

Funkcjonariusze Biura przeanalizowali dziesiątki tysięcy stron dokumentacji oraz kilkaset prowadzonych przez CBA postępowań i procedur operacyjnych, co umożliwiło nie tylko zweryfikowanie przeszłych działań, ale także znacząco przyczyniło się do poprawy optymalizacji procedur obecnie stosowanych w Biurze. Przeprowadzone działania audytowe oraz bliska współpraca z instytucjami zewnętrznymi, pozwoliły również na efektywne przygotowanie i wdrożenie rozwiązań naprawczych. Wszystkie ustalenia przekazano również Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, Koordynatorowi Służb Specjalnych Panu Tomaszowi Siemoniakowi, Prezesowi Rady Ministrów, Kolegium ds. Służb Specjalnych oraz Sejmowej Komisji ds. Służb Specjalnych.

W 2024 r. przeprowadzone zostały również działania audytowe w zakresie przedstawienia informacji dotyczących podejmowanych przez CBA czynności operacyjno-rozpoznawczych, analityczno-informacyjnych oraz kontrolnych w związku z przygotowaniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w formie głosowania korespondencyjnego – tzw. „wybory kopertowe” oraz legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium RP w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. – tzw. „afery wizowa”. Wyniki przeprowadzonych audytów wskazały, iż w żadnym ze wspomnianych powyżej przypadków działania prowadzone przez CBA nie skutkowały ujawnieniem materiałów mogących stanowić podstawę do wszczęcia postępowań przygotowawczych, jak również skierowaniem zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstw. Sprawozdanie z realizacji prac zespołu, przedłożono Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, Koordynatorowi Służb Specjalnych w dniu 15 lutego 2024 r.

W 2024 r. Szef CBA na bieżąco współpracował ze wszystkimi instytucjami w zakresie ustawowych uprawnień, w tym prokuraturami, sądami oraz komisjami śledczymi, a także pozostałymi służbami. Przeprowadzone działania audytowe oraz stwierdzone w ich wyniku uchybienia pozwoliły na skuteczne wdrożenie i poprawę procedur obecnie stosowanych w Biurze.

REALIZACJA KLUCZOWYCH ZADAŃ W 2024 R.

Przestępstwa gospodarcze ze szczególnym uwzględnieniem uszczupień podatku VAT i akcyzy oraz proceder prania pieniędzy

Jednym z ustawowych zadań CBA jest rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw m.in. przeciwko obowiązkom podatkowym, jeśli pozostają w związku z korupcją lub działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa⁵.

W ramach realizacji tego zadania, w 2024 r. wszczęto **81** śledztw. Łącznie funkcjonariusze Biura prowadzili **142** postępowania przygotowawcze w zakresie wyłudzeń skarbowych, w wyniku których **377** osób uzyskało status podejrzanego. Zabezpieczono mienie o wartości ponad **158,6 mln zł**. Szacunkowe straty Skarbu Państwa z tytułu wyłudzeń skarbowych, ujawnione w 2024 r. wyniosły łącznie ponad **65,2 mln zł**. Do dnia 31 grudnia 2024 r. zakończono **78** śledztw w tym obszarze.

Ponadto CBA w 2024 r. prowadziło szereg postępowań przygotowawczych o różnym stopniu zaawansowania i skomplikowania, dotyczących m.in. przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów, przestępstw skarbowych, wystawiania oraz używania nierzetelnych lub poświadczających nieprawdę faktur VAT, nadużyć w sektorze bankowym. Duży odsetek spraw dotyczył wystawiania poświadczających nieprawdę faktur VAT przez podmioty krajowe służące ich kontrahentom do obniżenia podatku.

Wydatkowanie środków publicznych

Jednym z kluczowych zadań Biura jest monitorowanie gospodarowania środkami publicznymi, do których zaliczane są m.in. dochody publiczne, środki pochodzące z budżetu UE, z instrumentów finansowych oraz środków pomocy zwrotnej, czy też z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa. Wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, w wysokości i terminach wynikających z zaciągniętych wcześniej zobowiązań.

Przedmiotem znaczącej liczby śledztw prowadzonych przez CBA w obszarze wyłudzeń środków publicznych w 2024 r. były przestępstwa gospodarcze kwalifikowane jako wyłudzenia środków publicznych z centralnych i samorządowych instytucji finansujących, rozdzielających środki publiczne (Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) jak i realizujących zadania związane z tzw. tarczą antycovidową i antykryzysową (Polski Fundusz Rozwoju, wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy).

⁵ Art. 2 ust.1 pkt 1d ustawy o CBA

Podejmowane działania ukierunkowane były na ujawnianie najczęściej występujących nieprawidłowości w obszarze wydatkowania środków publicznych, polegające m.in. na: podwójnym finansowaniu, zмовach przetargowych, fikcyjnych postępowaniach konkursowych, czy też na zawyżaniu faktur i kosztów w projekcie.

Funkcjonariusze CBA w 2024 r. kontynuowali działania analityczno-informacyjne oraz kontrolne w obszarze związanym z wydatkowaniem przez jednostki sektora finansów publicznych środków publicznych pochodzących z budżetu UE, dystrybuowanych zarówno w ramach programów krajowych, jak i regionalnych.

Biuro prowadziło również analizy o charakterze systemowym, obejmujące dane masowe, polegające na typowaniu projektów oraz beneficjentów, co do których istnieje podejrzenie wystąpienia nieprawidłowości skutkujących popełnieniem przestępstwa. Łączna wartość projektów objętych działaniami weryfikacyjnymi sięga 4 mld zł. Czynności ukierunkowane były na identyfikację przypadków oszustw dotacyjnych oraz prania uzyskanych w ten sposób pieniędzy przez działających w porozumieniu członków grup przestępczych.

Funkcjonariusze pionu analitycznego i kontrolnego CBA kontynuowali w 2024 r. czynności analityczne w zakresie przyznawania wsparcia finansowego dla przedsiębiorców zarówno z programów Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. (Tarcza Finansowa 1.0 i Tarcza Finansowa 2.0), jak i z urzędów pracy, na podstawie przepisów ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁶, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W ramach czynności analitycznych weryfikowano spełnianie przez wytypowanych przedsiębiorców kryteriów otrzymania pomocy oraz czy otrzymana pomoc została wykorzystana zgodnie z celem.

W 2024 r. zakończona została ponowna weryfikacja pierwotnych rekomendacji Biura dla 2 498 podmiotów uczestniczących w programach. W marcu 2024 r. PFR przekazał uzupełniającą listę 460 podmiotów do ponownej weryfikacji. Biuro dokonało sprawdzeń 876 osób powiązanych z firmami z ww. listy w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji, zestawieniu KAS (osoby skazane za przestępstwa z kodeksu karnego skarbowego) oraz Krajowym Rejestrze Karnym. Ze względu na blokadę CBA, Fundusz wystąpił w 2024 r. przeciwko ponad 2 tys. beneficjentom Programów Tarcza Finansowa 1.0 i 2.0 z pozwami o zwrot otrzymanego wsparcia. Łączna wartość roszczeń w 2024 r. wyniosła ponad 758 mln zł.

Na bazie doświadczeń zebranych w toku czynności osłonowych, CBA opracowało Raport Specjalny *Ostona antykorupcyjna Tarczy Finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju*, który następnie przekazano Ministrowi Koordynatorowi Służb Specjalnych oraz Ministrowi Rozwoju i Technologii.

Korupcja funkcjonariuszy publicznych i korupcja menedżerska

Działania operacyjno-rozpoznawcze oraz dochodzeniowo-śledcze Biura skierowane były na rozpoznawanie, wykrywanie oraz zapobieganie zagrożeniom i przestępstwom korupcyjnym popełnianym przez funkcjonariuszy publicznych oraz inne osoby pełniące funkcje publiczne.

⁶ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 340)

W szczególności działania te skoncentrowano wokół organów jednostek samorządu terytorialnego, instytucji państwowych oraz spółek z udziałem Skarbu Państwa, jak również podmiotach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego.

W obszarze walki z przestępczością korupcyjną w 2024 r. prowadzonych było **285** postępowań przygotowawczych, w trakcie których **359** osób nabyło status podejrzanego. Zabezpieczono mienie o wartości blisko **194 mln zł**, ponad **96 tys. euro** oraz ponad **23 tys. dolarów**. Do dnia 31 grudnia 2024 r. zakończono **72** śledztwa, w tym **33** aktem oskarżenia.

Szacunkowa wartość ujawnionych w 2024 r. korzyści majątkowych wyniosła ponad **14,3 mln zł**.

Funkcjonariusze CBA w 2024 r. prowadzili wielowątkowe śledztwo w sprawie działania zorganizowanej grupy przestępczej, która w zamian za przyjmowanie korzyści majątkowych i osobistych wystawiała dokumenty związane z ukończeniem studiów oraz dyplomami MBA uprawniającymi do zasiadania w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Kontynuowano również działania związane z sektorem zbrojeniowym w zakresie m.in. nielegalnej utylizacji odpadów poprodukcyjnych spółki należącej do Polskiej Grupy Zbrojeniowej, produkującej m.in. materiały wybuchowe.

Oświadczenia majątkowe

Realizując zadania ustawowe CBA kontynuowało działania analityczno-informacyjne i kontrolne dotyczące oświadczeń majątkowych oraz przestrzegania przepisów ograniczających działalność gospodarczą osób pełniących funkcje publiczne. W tym zakresie prowadzone były **62** kontrole, **195** analiz i **217** spraw kontrolnych.

W wyniku czynności analityczno-informacyjnych oraz kontroli dotyczących oświadczeń majątkowych oraz przestrzegania przepisów ograniczających działalność gospodarczą osób pełniących funkcje publiczne zakończonych w 2024 r. skierowano 9 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a w 4 przypadkach przekazano organom ścigania dokumentację do wykorzystania służbowego. Skierowano 4 wnioski o odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie umowy o pracę za naruszenie przepisów antykorupcyjnych, a dokumentację 15 spraw przekazano do prowadzonych już przez właściwe prokuratury postępowań karnych.

Największą grupą zawodową badaną w 2024 r. przez CBA w zakresie oświadczeń majątkowych byli samorządowcy gminni oraz osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi.

Działalność pionu kontroli w obszarze oświadczeń majątkowych oraz przestrzegania przepisów ograniczających działalność gospodarczą osób pełniących funkcje publiczne ukierunkowana została również na wsparcie działalności prewencyjnej CBA, poprzez zaangażowanie w antykorupcyjne treningi i szkolenia na potrzeby instytucji publicznych i innych służb, ale przede wszystkim wdrożenie prac nad zmianami krajowego systemu oświadczeń majątkowych.

W 2024 r. pion kontrolny CBA rozpoczął prace nad szeroko zakrojonym projektem, składającym się z 3 głównych filarów: naukowego, edukacyjnego i legislacyjnego.

W celu realizacji filaru naukowego zorganizowana została Konferencja pt. *Oświadczenia majątkowe – unifikacja, cyfryzacja i kontrola*, poświęcona problematyce oświadczeń majątkowych w Polsce i Europie⁷.

W ramach kampanii edukacyjnej uruchomiona została witryna internetowa oswiadczeniama.jatkowe.cba.gov.pl, która jest platformą wiedzy dla wszystkich poszukujących porad i informacji nt. oświadczeń majątkowych, sposobu ich wypełniania, obowiązujących regulacji prawnych czy statystyk i wyników z przeprowadzonych kontroli w ww. zakresie.

Zwieńczeniem przedsięwzięcia było przygotowanie przez CBA projektu ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym, którego zadaniem jest uporządkowanie obecnego systemu oświadczeń majątkowych z jednoczesnym dostosowaniem go do współczesnych realiów społeczno-gospodarczych i wyzwań technologicznych.

Wieloletnie doświadczenie CBA w kontroli oświadczeń majątkowych pokazało, że obecnie obowiązujące regulacje prawne w tym zakresie są zdezaktualizowane i nie przystają do wyzwań współczesności. Szczególnie problematyczna jest kwestia zróżnicowania zasad składania oświadczeń majątkowych. Aktualnie 40 z 214 stanowisk i funkcji pozostaje nadal nieobjętych obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych. Niezbędne jest kompleksowe uregulowanie w jednym akcie prawnym materii związanej z oświadczeniami majątkowymi, w tym w szczególności co do podmiotów obowiązanych do składania oświadczeń majątkowych, zakresu jawności oświadczeń majątkowych, zakresu przedmiotowego treści oświadczeń, sankcji za niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy oraz zasad kontroli oświadczeń.

Działalność godząca w interesy ekonomiczne państwa

Jednym z priorytetowych obszarów aktywności Biura w 2024 r. było rozpoznawanie nieprawidłowości oraz zagrożeń dla interesu ekonomicznego państwa, a także przeciwdziałanie tego rodzaju zjawiskom w odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych przez jednostki sektora publicznego oraz niektóre spółki Skarbu Państwa.

Działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa, w rozumieniu ustawy o CBA jest każde zachowanie mogące spowodować znaczną szkodę w mieniu:

- jednostki sektora finansów publicznych,
- jednostki niezaliczanej do sektora finansów publicznych, ale otrzymującej środki publiczne,
- przedsiębiorcy z udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

CBA w zakresie rozpoznawania nieprawidłowości oraz zagrożeń dla interesu ekonomicznego państwa prowadziło szereg postępowań o różnym stopniu skomplikowania i zaawansowania, w niektórych przypadkach opisanych już przy okazji innych obszarów zainteresowania funkcjonariuszy Biura, a dotyczących m.in.:

- obrotu olejem smarowym, przeznaczonym do celów innych niż napędowe lub grzewcze, poprzez dokonywanie jego zbycia jako oleju napędowego i w ten sposób uchylania się od opodatkowania poprzez nieujawnienie właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego przedmiotu i podstawy opodatkowania oraz nieskładanie deklaracji podatkowych, przez co narażony został na uszczuplenie podatek akcyzowy,

⁷ Szersze omówienie konferencji w rozdziale *Współpraca międzynarodowa* na str. 26

- działań osób zajmujących się sprawami gospodarczymi określonych podmiotów, które poświadczały nieprawdę w wystawianych fakturach VAT co do rzekomych świadczeń (m.in. budowlanych, reklamowych, jak i sprzedaży towarów),
- niegospodarnego i bezzasadnego wydatkowania środków publicznych, w szczególności w Lasach Państwowych.

Sankcje, o których mowa o ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 507)

Sytuacja, jaka powstała w wyniku działań Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruskiej stworzyła potrzebę skoordynowanych działań wszystkich służb, które identyfikują ulokowane w Polsce składniki majątkowe osób powiązanych organizacyjnie i towarzysko z najwyższymi władzami FR i Białorusi. Szczególny nacisk został położony na wykrywanie przypadków omijania sankcji gospodarczych oraz na działania prewencyjne w tym zakresie.

Biuro monitorowało sytuację poszczególnych podmiotów, co do których wystąpiło z wnioskiem o wpis na listę osób i podmiotów, wobec których są stosowane środki ograniczające oraz zajmowało stanowisko lub wnioskowało w stosownym trybie do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji odnośnie podmiotów objętych sankcjami.

Ośłona antykorupcyjna

Ośłona antykorupcyjna to **działania o charakterze prewencyjnym** mające na celu rozpoznawanie i przeciwdziałanie przez służby specjalne korupcji w życiu publicznym i gospodarczym. Istotą tej formy aktywności służb jest **zapobieżenie popełnieniu przestępstw oraz powstaniu szkody dla interesu publicznego**. Działania takie są obecnie realizowane na podstawie *Wytycznych Prezesa Rady Ministrów w sprawie funkcjonowania osłony antykorupcyjnej* z dnia 20 marca 2024 r. W myśl zapisów *Wytycznych* osłoną można obejmować przedsięwzięcia o istotnym znaczeniu dla interesów ekonomicznych państwa realizowane przez organy administracji rządowej, państwowe osoby prawne i inne państwowe jednostki organizacyjne. Przedsięwzięciami, które mogą podlegać działaniom osłonowym są:

- programy rządowe zakładające wydatkowanie znaczących środków publicznych;
- zamówienia publiczne;
- postępowania mające na celu opracowanie lub uzgodnienie projektu dokumentów rządowych.

Zgodnie z przyjętą specjalizacją we właściwości CBA znajdują się przedsięwzięcia z zakresu teleinformatyki, telekomunikacji, ochrony zdrowia, a także rozproszonych programów rządowych oraz innych obszarów niewymienionych we właściwości pozostałych służb. W 2024 r. Biuro prowadziło osłonę 49 przedsięwzięć⁸. Wśród projektów osłanianych dominowały przedsięwzięcia z zakresu teleinformatyki i telekomunikacji, a także ochrony zdrowia. Efektem działań osłonowych były m.in. informacje sygnałne dotyczące możliwości wystąpienia konfliktu in-

⁸ Szczegółowe omówienie tematu osłony antykorupcyjnej: str. 20

teresów wysokiego szczebla urzędnika, nieprawidłowości związanych z procedowaniem projektu rozporządzenia do ustawy hazardowej⁹, a także zagrożeń dla realizacji programu realizowanego przez Grupę Kapitałową PGE.

Zaangażowanie Biura w osłonę projektów informatycznych ZUS pozwoliło na zapewnienie transparentnych warunków postępowania, czego efektem były oszczędności uzyskane co najmniej w 3 przedsięwzięciach. W jednym przypadku **uzyskano 6,5 mln zł oszczędności**, co było bezpośrednim efektem wcześniejszych działań funkcjonariuszy CBA. Wsparcie analityków Biura pośrednio przyczyniło się do uzyskania prawie 186 mln zł oszczędności w dwóch kolejnych postępowaniach procedowanych przez ZUS. Działania analityków obejmowały z jednej strony ocenę dokumentacji i kierowanie do zamawiającego uwag i opinii mających na celu jak najlepsze zabezpieczenie interesu ekonomicznego państwa, z drugiej natomiast – bieżące czuwanie nad prawidłowym przebiegiem postępowania.

Bardzo ważnym segmentem aktywności osłonowej Biura były działania prewencyjne prowadzone na podstawie 3 ustaw szczególnych dotyczących przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu dla Rzeczypospolitej Polskiej, tj.:

- [modernizacja zabezpieczenia granicy RP z Białorusią¹⁰](#)

W listopadzie 2021 r. weszła w życie ustawa o budowie zabezpieczenia granicy państwowej. Zgodnie z jej przepisami, do zamówień związanych z inwestycją nie stosuje się przepisów ustawy pzp, a także szeregu innych ustaw. Prowadzone czynności były ukierunkowane przede wszystkim na weryfikację potencjalnych wykonawców i podwykonawców inwestycji oraz dostawców rozwiązań lub materiałów wykorzystywanych do realizacji przedsięwzięcia, jak również rozpoznawanie zagrożeń dla inwestycji. Prewencyjnymi działaniami osłonowymi objęto modernizację bariery elektronicznej oraz budowę dwóch kolejnych odcinków tej bariery na granicy z Białorusią. W ciągu 2024 r. funkcjonariusze Biura dokonali weryfikacji **106** podwykonawców ubiegających się o udział w realizacji inwestycji, z czego w stosunku do 10 przedstawiono opinie negatywne, natomiast w stosunku do kolejnych 11 – zastrzeżenia. Wyniki ustaleń na temat podmiotów zostały przekazane inwestorowi, czyli Komendantowi Głównemu Straży Granicznej. Umowy zostały zawarte z 19 podwykonawcami, wśród których nie było podmiotów ocenionych wobec których Biuro formułowało wątpliwości.
- [zamówienia udzielane w związku ze sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej¹¹](#)

Bezpośrednio po wejściu ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach w związku z przygotowaniem i sprawowaniem przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 roku, która wyłączyła procedury zakupowe spod rygorów ustawy pzp, opracowano i przekazano potencjalnym zamawiającym wskazówki dotyczące udzielania zamówień, obowiązków nałożonych przez ustawę na zamawiającego, roli

⁹ Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 227)

¹⁰ Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o budowie zabezpieczenia granicy państwowej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1390)

¹¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach w związku z przygotowaniem i sprawowaniem przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1006)

CBA oraz zasad współpracy między zamawiającymi i CBA, w tym kanałów przekazywania informacji. Na swojej stronie internetowej Biuro udostępniło zamawiającym elektroniczny formularz umożliwiający szybkie i bezpieczne przesyłanie danych o organizowanych procedurach zakupowych. Uruchomiono również specjalnie utworzony adres poczty elektronicznej, za pośrednictwem którego analitycy służby wspierają urzędników, m.in. służąc pomocą w interpretacji niezbyt precyzyjnych przepisów, czy też wyjaśniając zgłaszane wątpliwości. Funkcjonariusze Biura przeszkolili również przedstawicieli ponad **70** instytucji dysponujących środkami wydzielonymi z budżetu państwa na realizację tego zadania i planujących udzielanie zamówień na zasadach określonych we wspomnianej ustawie.

W trakcie prowadzonych czynności weryfikacji poddano **166** wykonawców zamówień udzielanych na podstawie specustawy, z czego opinie negatywne dotyczyły 10 podmiotów, natomiast w stosunku do kolejnych 25 zgłoszono zastrzeżenia. Łączna wartość zamówień objętych dotychczasowymi działaniami przekroczyła **197** mln zł. Ponadto, analitycy na bieżąco wspierali zamawiających w praktycznym stosowaniu obowiązujących przepisów dotyczących zamówień udzielanych w ramach prezydencji, jak również prowadzili weryfikację osób uczestniczących w udzielaniu zamówień pod kątem ewentualnego konfliktu interesów.

– budowa Krajowego Centrum Przetwarzania Danych¹²

CBA utrzymywało w tej sprawie kontakt roboczy z Ministerstwem Cyfryzacji, COI oraz NASK. Na bieżąco weryfikowane były podmioty i personel przewidziany do udziału w projekcie, a w przypadku identyfikacji ryzyk dla projektu Biuro kierowało do NASK wystąpienia zawierające stosowne rekomendacje. W 2024 r. zweryfikowano **29** potencjalnych wykonawców ubiegających się o zamówienia. W przypadku 3 podmiotów przekazano opinie negatywne, w przypadku 4 – zastrzeżenia. Biuro poddało także weryfikacji 35 potencjalnych podwykonawców zgłoszonych przez Wykonawców poszczególnych zadań w projekcie. Wobec pięciu z nich sformułowano opinie negatywne lub zastrzeżenia. Weryfikacji poddano również 34 osoby zaangażowane w projekt po stronie zamawiającego. NASK stosował się do przekazywanych uwag i wytycznych CBA.

W przypadku wszystkich działań osłonowych – w oparciu o autorską metodykę wypracowaną w trakcie wieloletnich doświadczeń – CBA aktywnie współpracowało z instytucjami osłanianymi, nie tylko dokonując oceny wykonawców, lecz także udzielając zamawiającym bieżącego wsparcia w zakresie zarządzania projektami, interpretacji przepisów oraz dbając o zapobieganie konfliktowi interesów.

Biuro prowadzi także czynności osłonowe w obszarze legislacji. W 2024 r. osłoną antykorupcyjną objęto 5 projektów aktów prawnych, m.in.:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenia kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne na wniosek Ministerstwa Finansów,
- ustawę o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę o podatku akcyzowych oraz ustawy Kodeks karny skarbowy – oba projekty na wniosek Ministerstwa Finansów.

¹² Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1501)

STATYSTYKA

Działania operacyjno-procesowe

Sprawy operacyjne

W 2024 r. jednostki organizacyjne CBA prowadziły **638** spraw operacyjnych.

Sprawy operacyjne w latach 2022-2024

rok	liczba spraw operacyjnych		
	wszczętych	prowadzonych	zakończonych
2022	385	750	383
2023	377	751	436
2024	345	638	369

Ustalenia telekomunikacyjne

Funkcjonariusze CBA w 2024 r. dokonali **1 871** ustaleń telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych.

Liczba zrealizowanych ustaleń telekomunikacyjnych

Kategoria	Rodzaj	Ilość	
Dane telekomunikacyjne	Raporty połączeń	168	
	Lokalizacja stacji abonenckich	10	
	Dane użytkowników	uzyskane na podstawie art. 18 ustawy o CBA	3
		uzyskane na podstawie art. 18b ustawy o CBA	1 678
Dane pocztowe	Dane o użytkownikach i usługach	12	
Dane internetowe	Raporty połączeń	0	
	Dane użytkowników	0	
Razem		1 871	

Najwięcej, bo **1 678** razy uzyskano dane z elektronicznych wykazów abonentów, użytkowników lub zakończeń sieci oraz dane przetwarzane przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w związku z zawieranymi umowami.

Dostęp do informacji finansowych stanowiących tajemnicę bankową i zawodową

W toku czynności operacyjno-rozpoznawczych wystąpiono z **23** wnioskami o zgodę na udostępnienie informacji finansowych stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi.

Liczba wniosków o dostęp do informacji finansowych objętych tajemnicą bankową i zawodową

wnioski w trybie art. 23 ustawy o CBA	
skierowane ogółem	23
rozpatrzone pozytywnie	23

Ponadto skierowano **31** wniosków o odroczenie obowiązku poinformowania podmiotu o zastosowaniu wobec niego czynności przeprowadzonych na podstawie art. 23 ustawy o CBA. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Postępowania przygotowawcze

W 2024 r. wszczęto **248** postępowań przygotowawczych, w tym **23** sprawy powierzone i **41** spraw wyłączonych z innych postępowań. W **122** przypadkach śledztwa prowadzono na materiałach własnych, zaś **126** na materiałach powierzonych przez prokuraturę.

Postępowania przygotowawcze w latach 2022 – 2024

rok	liczba postępowań przygotowawczych		
	wszczętych	prowadzonych	zakończonych
2022	228	694	208
2023	132	643	167
2024	248	706	240

Zakończono **240** postępowań przygotowawczych. Wniesieniem aktu oskarżenia zakończyło się **101**, a umorzeniem – **90**, w tym **29** – umorzeniem warunkowym. **20** postępowań zakończono w inny sposób (np. przekazano do innych organów, włączono do innych postępowań).

Podstawą wszczęcia ponad połowy prowadzonych postępowań przygotowawczych było wyłączenie materiałów z innych postępowań, a w **16** przypadkach – materiały uzyskane w trybie art. 17 ustawy o CBA.

Podstawy wszczęcia postępowań przygotowawczych wszczętych w 2024 r.	liczba
Wyłączenie z innego postępowania przygotowawczego	140
Pisemne zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	45
Materiały uzyskane w trybie art.17 ustawy o CBA	16
Materiały uzyskane w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych	11
Protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie	9
Materiały uzyskane w wyniku czynności kontrolnych	9
Materiały uzyskane w wyniku czynności analityczno-informacyjnych	8
Przekazane przez inne służby lub organy	3
Materiały uzyskane w trybie art.19 ustawy o CBA	2
Protokół przesłuchania świadka	1
Inne dokumenty	4

W wyniku prowadzonych w 2024 r. śledztw zatrzymano **313** osób. **866** podejrzanym przedstawiono zarzuty po raz pierwszy. Łącznie w prowadzonych w 2024 r. postępowaniach przedstawiono **2 375** zarzutów.

Rodzaj zastosowanych środków zapobiegawczych

Zastosowano **1 091** środków zapobiegawczych. Najczęściej, podobnie jak w latach 2022-2024 stosowano środki wolnościowe, tj. dozór Policji oraz poręczenie majątkowe.

Kluczowe obszary tematyczne postępowań przygotowawczych wszczętych

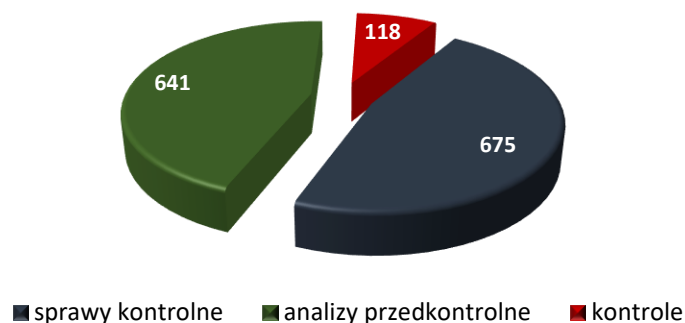
W 2024 r. w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych zabezpieczono mienie o łącznej wartości blisko **369,6 mln zł**, ponad **1,47 mln euro** oraz **1,3 mln dolarów**. Ujawniono

szkodę w mieniu Skarbu Państwa w wysokości ponad **225,7 mln zł**. Natomiast wartość ujawnionych w 2024 r. korzyści majątkowych wyniosła ponad **24,3 mln zł**.

Działania kontrolne

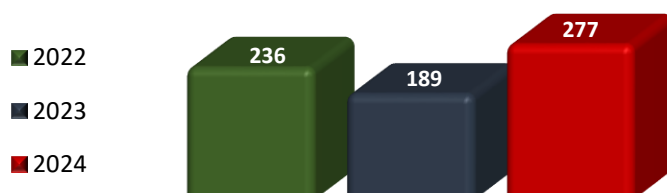
Funkcjonariusze CBA w 2024 r. prowadzili **118** kontroli, **641** analiz przedkontrolnych oraz **675** spraw kontrolnych.

Spośród ww. działań – 48 spraw kontrolnych, 97 analiz i 21 kontroli dotyczyło wyłudzeń ze środków unijnych.

W toku kontroli oraz czynności analityczno-informacyjnych funkcjonariusze pionu kontroli ujawnili szkodę w mieniu Skarbu Państwa lub narażenie na powstanie takiej szkody w wysokości blisko **277,8 mln zł**.

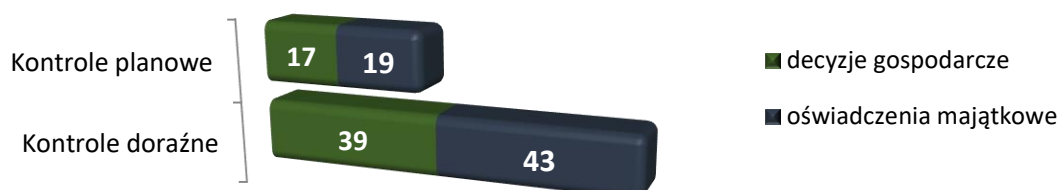
Wysokość szkody w mieniu Skarbu Państwa w latach 2022-2024 w mln zł

Postępowania kontrolne

Pion kontroli prowadzi dwa rodzaje postępowań kontrolnych – planowe (na podstawie rocznych planów kontroli) oraz doraźne (na podstawie zarządzeń Szefa CBA lub osób upoważnionych). W Planie Kontroli dla CBA na rok 2024 ujęto 11 tematów kontroli, w tym 9 w przedmiocie decyzji gospodarczych oraz 2 w przedmiocie oświadczeń o stanie majątkowym.

Tryb kontroli prowadzonych w 2024 r.

Spośród 118 kontroli prowadzonych w 2024 r. większość (82) postępowań była prowadzona w trybie doraźnym. W trybie planowym prowadzono 36 kontroli.

Postępowania kontrolne prowadzone w 2024 r.

Przedmiot kontroli	Stan na 31.12.2023 r.		Wszczęte		Zakończone		Stan na 31.12.2024 r.	
	Pla-nowe	Doraźne	Pla-nowe	Doraźne	Pla-nowe	Doraźne	Pla-nowe	Doraźne
decyzje gospodarcze	8	18	9	21	12	25	5	14
oświadczenia majątkowe oraz przestrzeganie przepisów o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne	14	12	5	31	17	27	2	16
RAZEM	22	30	14	52	29	52	7	30
	52		66		81		37	

Wszczęcie postępowań kontrolnych najczęściej poprzedzone było przeprowadzeniem czynności analityczno-informacyjnych w formie analizy przedkontrolnej. Podstawą wszczęcia kontroli prowadzonych w 2024 r. były:

- ustalenia analiz przedkontrolnych – 108,
- ustalenia spraw kontrolnych – 7,
- informacje od innej komórki CBA – 3.

Kontrole decyzji gospodarczych

Spośród prowadzonych w 2024 r. kontroli 56 obejmowało badanie określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych.

Główny przedmiot kontroli procedur podejmowania i realizacji decyzji ¹³	Liczba kontroli
wsparcie finansowe	27
zamówienia publiczne	20
rozporządzanie mieniem państwowym lub komunalnym	7
gospodarowanie środkami publicznymi	2
RAZEM	56

Wskutek prowadzonych kontroli w obszarze decyzji gospodarczych w 2024 r. skierowano 13 zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W 5 przypadkach przekazano materiały do trwających postępowań przygotowawczych. Ponadto skierowano 5 zawiadomień do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, 2 informacje do urzędu celno-skarbowego, a także przekazano 11 informacji o nieprawidłowościach do innych właściwych organów.

Według informacji przekazanych od organów powołanych do prowadzenia postępowań przygotowawczych, na podstawie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa skierowanych w wyniku ustaleń kontroli CBA, w 2024 r. wszczęto 9 śledztw, 17 osobom przedstawiono zarzuty, a wobec 4 osób skierowano akty oskarżenia. W 1 przypadku materiały włączono do prowadzonego postępowania przygotowawczego.

¹³ Kontrole często obejmowały więcej niż jeden wskazany w tabeli przedmiot.

Kontrole oświadczeń majątkowych

W trakcie 62 postępowań dotyczących osób pełniących funkcje publiczne kontrolowane były dane zawarte w oświadczeniach majątkowych pod kątem ich prawidłowości i prawdziwości (34) oraz przestrzeganie przepisów ustaw ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej (6). W 22 przypadkach kontrola obejmowała oba te zakresy jednocześnie.

Największą grupę zawodową, podlegającą kontroli CBA w obszarach oświadczeń majątkowych i ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej, stanowili w 2024 r. samorządowcy gminni oraz osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi gminnemu – większość (40) z prowadzonych kontroli dotyczyła tej grupy zawodowej.

Rodzaj pełnionej funkcji publicznej ¹⁴	Liczba kontroli
samorządowcy gminni i osoby zatrudnione w jednostkach podległych	40
parlamentarzyści	5
osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe wg ustawy o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe	4
kierownicy i pracownicy w urzędach państwowych	4
prokuratorzy, sędziowie i osoby zatrudnione w sądownictwie i prokuraturze	3
samorządowcy powiatowi i osoby zatrudnione w jednostkach podległych	3
samorządowcy wojewódzcy oraz osoby zatrudnione w jednostkach podległych	2
inne osoby zobowiązane do składania oświadczeń majątkowych	1
RAZEM	62

Wskutek prowadzonych kontroli w obszarze oświadczeń majątkowych i przestrzegania przepisów ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej, w 2024 r. skierowano **7** zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **2** przypadkach przekazano materiały do trwających postępowań przygotowawczych. Złożono **4** wnioski o odwołanie z zajmowanego stanowiska oraz rozwiązanie stosunku pracy. Ponadto skierowano 6 informacji o nieprawidłowościach do innych właściwych organów.

Według informacji przekazanych od organów powołanych do prowadzenia postępowań przygotowawczych, na podstawie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa skierowanych w wyniku ustaleń kontroli CBA, w 2024 r. wszczęto 6 śledztw, 1 osobie przedstawiono zarzuty, a wobec 2 osób skierowano akty oskarżenia. W 1 przypadku materiały włączono do prowadzonego postępowania przygotowawczego, a w 1 przypadku wyłączono wątek do odrębnego postępowania.

Informacje otrzymane od organów i kierowników jednostek organizacyjnych, do których skierowano wnioski, wystąpienia, informacje i inne zawiadomienia wskazują, że podjęty one działania, w wyniku których m.in.:

- 2 osoby odwołano z zajmowanego stanowiska,
- w przypadku 1 osoby Urząd Skarbowy podjął czynności sprawdzające,
- 1 osoba złożyła deklarację PCC-3 dotyczącą umowy pożyczki w kwocie 300 tys. zł,
- 2 osoby złożyły korekty rocznych deklaracji podatkowych, wskutek których dokonały dopłaty należnego podatku w wysokości 30 tys. zł.

¹⁴ Badana osoba często zajmowała różne stanowiska obligujące ją do składania oświadczeń - zestawienie dotyczy ostatnio pełnionej funkcji.

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych, działając na podstawie art. 23 ustawy o CBA, funkcjonariusze skierowali do Sądu Okręgowego w Warszawie 14 wniosków o korzystanie z przetwarzanych przez banki informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Analizy przedkontrolne

W 2024 r. funkcjonariusze CBA prowadzili **641** analiz przedkontrolnych, z czego zakres **446** analiz obejmował procedury podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych, a **195** analiz dotyczyło oświadczeń majątkowych i przestrzegania przepisów antykorupcyjnych.

Analizy przedkontrolne prowadzone w 2024 r.

Przedmiot postępowania	Stan na 31.12.2023 r.	Wszczęte	Zakończone	Stan na 31.12.2024 r.
decyzje gospodarcze	290	156	295	151
oświadczenia majątkowe oraz przestrzeganie przepisów o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne	106	89	146	49
Razem	396	245	441	200

Czynności analityczno-informacyjne, jakimi są analizy przedkontrolne, wszczynane były głównie na podstawie ustaleń spraw kontrolnych (**292**).

Analizy przedkontrolne decyzji gospodarczych

Prowadzone w 2024 r. analizy określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych, najczęściej dotyczyły wsparcia finansowego (**164**) oraz zamówień publicznych (**145**).

Ustalenia przeprowadzonych analiz decyzji gospodarczych oraz oświadczeń majątkowych i przestrzegania przepisów antykorupcyjnych pozwoliły na skierowanie w 2024 r. **19** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **13** przypadkach przekazano prokuraturze dokumentację do toczących się śledztw. Skierowano również **2** wnioski o wszczęcie kontroli zgodnie z kompetencjami organu oraz **2** zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Do właściwych organów wysłano **14** informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach. W **11** przypadkach informacje o poczynionych ustaleniach oraz zgromadzone materiały przekazano do innych komórek CBA, celem wykorzystania w ramach prowadzonych czynności.

Zakończone w 2024 r. analizy przedkontrolne zawierały w **29** przypadkach rekomendację do wszczęcia kontroli lub kolejnych czynności analityczno-informacyjnych.

Właściwe organy, do których skierowano wnioski, informacje i zawiadomienia, poinformowały m.in. o wszczęciu **10** postępowań przygotowawczych, przedstawieniu zarzutów **11** osobom oraz skierowaniu aktu oskarżenia wobec **2** osób. W przypadku **2** osób zastosowano środki zapobiegawcze w postaci tymczasowego aresztowania, w przypadku **5** osób poręczenie majątkowe w łącznej kwocie **895 tys. zł**, dozór policji połączony z zakazem kontaktowania się oraz

zakaz opuszczania kraju z zatrzymaniem paszportu. W **1** przypadku dołączono dokumentację do prowadzonego postępowania przygotowawczego, a w **1** przypadku wyłączono wątek do odrębnego postępowania przygotowawczego.

Analizy przedkontrolne oświadczeń majątkowych

Prowadzone w 2024 r. analizy oświadczeń majątkowych oraz przestrzegania przepisów ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne najczęściej dotyczyły podania nieprawdy lub zatajenia prawdy w oświadczeniu majątkowym (**164**).

Największą grupą pozostającą w zainteresowaniu CBA w trakcie badania prawidłowości i prawdziwości oświadczeń o stanie majątkowym oraz przestrzegania przepisów antykorupcyjnych byli samorządowcy gminni i osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi gminnemu (**87**).

Ustalenia przeprowadzonych analiz decyzji gospodarczych oraz oświadczeń majątkowych i przestrzegania przepisów antykorupcyjnych pozwoliły na skierowanie w 2024 r. **2** zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **8** przypadkach przekazano prokuraturze dokumentację do toczących się śledztw. Skierowano również **1** wniosek do Izby Administracji Skarbowej o wszczęcie czynności wyjaśniających oraz **1** wniosek do organu samorządowego o odwołanie z zajmowanego stanowiska. Do właściwych organów wysłano **11** informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach, a **8** informacji przekazano do urzędów skarbowych. W **5** przypadkach informacje o poczynionych ustaleniach oraz zgromadzone materiały przekazano do innych komórek CBA, celem wykorzystania w ramach prowadzonych czynności.

Zakończone w 2024 r. analizy przedkontrolne zawierały w **24** przypadkach rekomendację do wszczęcia kontroli lub kolejnych czynności analityczno-informacyjnych. Właściwe organy, do których skierowano wnioski, informacje i zawiadomienia, poinformowały m.in. o wszczęciu **2** postępowań przygotowawczych, skierowaniu aktu oskarżenia wobec **2** osób. W **2** przypadkach osoby złożyły korekty oświadczeń majątkowych, **1** osoba zgłosiła darowiznę od rodziców. W **1** przypadku podatnik zapłacił ustalone przez Urząd Skarbowy zobowiązanie podatkowe w wysokości ponad **47 tys. zł**.

Sprawy kontrolne

W 2024 r. w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym prowadzonych było **675** spraw kontrolnych.

Sprawy kontrolne prowadzone w 2024 r.

Przedmiot postępowania	Stan na 31.12.2023 r.	Wszczęte	Zakończone	Stan na 31.12.2024 r.
decyzje gospodarcze	216	232	410	38
oświadczenia majątkowe oraz przestrzeganie przepisów ograniczających prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne	76	141	203	14
inne	4	6	9	1
Razem	296	379	622	53

Sprawy kontrolne wszczynane były najczęściej na podstawie anonimowych (144) i imiennych (144) informacji o nieprawidłowościach.

Spośród wszystkich prowadzonych w 2024 r. spraw kontrolnych **448** dotyczyło procedur podejmowania i realizacji decyzji gospodarczych. Najwięcej dotyczyło obszaru zamówień publicznych (**197**), wsparcia finansowego (**77**) i rozporządzania mieniem państwowym lub komunalnym (**74**) oraz gospodarowania środkami publicznymi (**64**).

W zakresie badania prawidłowości i prawdziwości oświadczeń o stanie majątkowym składanych przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz przestrzegania przez nie przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przeprowadzono **217** spraw kontrolnych. Największą grupą osób pozostającą zainteresowaniu CBA byli samorządowcy gminni oraz osoby zatrudnione w jednostkach podległych samorządowi (**134**).

W wyniku ustaleń podjętych w ramach spraw kontrolnych skierowano w 2024 r. **2** zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W **16** przypadkach przekazano organom ścigania dokumentację do wykorzystania słuźbowego, a w **1** przekazano celem dołączenia do prowadzonego postępowania. Do urzędów skarbowych skierowano **10** informacji o ustaleniach w sprawie, a do innych właściwych organów **39**.

Właściwe organy, do których skierowano wnioski, informacje i zawiadomienia, poinformowały m.in. o wszczęciu **2** postępowań przygotowawczych oraz **1** postępowania wyjaśniającego i **1** administracyjnego. W **1** przypadku organ prokuratury skierował wniosek do CBA o przeprowadzenie kontroli oświadczeń majątkowych.

Działania analityczno-informacyjne

Funkcjonariusze pionu analitycznego w 2024 r. prowadzili **64** sprawy analityczne, z czego zakończonych zostało **13**. Wszczęto **15** nowych spraw.

Rezultatem działalności analitycznej Biura było przygotowanie **800** produktów analitycznych, w tym:

- 2 raportów specjalnych;
- 1 raportu analitycznego;
- 17 informacji sygnałnych;
- 7 pism z ustaleniami;
- 23 notatek analitycznych
- 393 raportów z analizy kryminalnej;
- 357 notatek z analizy kryminalnej.

W efekcie działań pracy analityków Biura w 2024 r. skierowano **2** zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Oprócz tego, funkcjonariusze CBA skierowali na poziomie roboczym 42 wystąpienia zawierające wyniki poczynionych ustaleń. Taka forma przedstawienia wyników pracy analitycznej była stosowana znacznie częściej niż w latach poprzednich, co wynikało z dynamicznie prowadzonych prewencyjnych działań osłonowych. W odróżnieniu od raportów i informacji sygnałnych, ta forma przekazywania ustaleń charakteryzuje się większą elastycznością i szybszym obiegiem, co ma szczególne znaczenie w przypadku wyprzedzających czynności osłonowych. Ponadto, w przypadkach, gdy na podstawie przeprowadzonych czynności nie stwierdzono zagro-

żeń, informacje o tym były przekazywane odbiorcom w sposób uproszczony (np. za pośrednictwem poczty elektronicznej) lub – w odniesieniu do zamówień udzielanych w związku z prezydencją – informacja zwrotna nie była przekazywana¹⁵.

Ostona antykorupcyjna

W 2024 r. do CBA wpłynęło **56** wniosków dotyczących objęcia ostoną antykorupcyjną przedsięwzięć publicznych. Działaniami ostonowymi objęto **18** nowych przedsięwzięć i prac legislacyjnych, które dołączyły do 31 projektów objętych nimi w latach wcześniejszych. Tym samym w 2024 r. Biuro prowadziło ostonę w stosunku do **49** przedsięwzięć, co jest największą liczbą od początku funkcjonowania ostony antykorupcyjnej. Efektem działań ostonowych były m.in. informacje sygnałne dotyczące możliwości wystąpienia konfliktu interesów wysokiego szczebla urzędnika Ministerstwa Finansów, nieprawidłowości związanych z procedowaniem projektu rozporządzenia do ustawy hazardowej, a także zagrożeń dla realizacji programu realizowanego przez Grupę Kapitałową PGE.

W 2024 r. ostoną objęto **18** nowych przedsięwzięć i prac legislacyjnych:

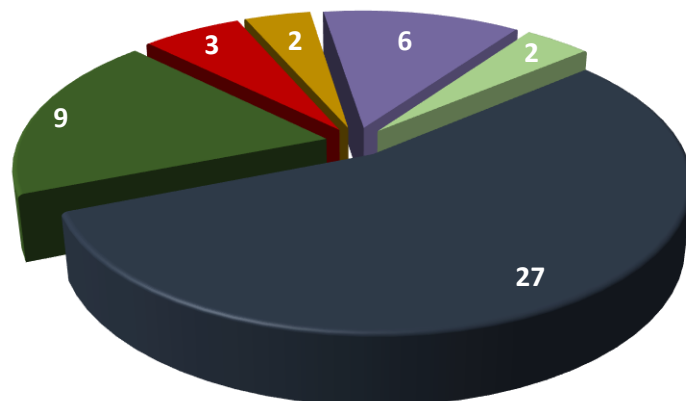
- budowa i wdrożenie w ZUS Systemu Eksploracji Danych Biznesowych (systemu klasy HD) na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- nabór na prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na wniosek Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej;
- usługi utrzymania i rozwoju systemu FARMER na lata 2025-2029 na wniosek Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- przedsięwzięcia związane z prezydencją Polski w Radzie UE w I półroczu 2025 r. na wniosek Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- nabór w ramach inwestycji C1.1.1 – Zapewnienie dostępu do szybkiego Internetu na obszarach białych plam – Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) na wniosek Centrum Projektów Polska Cyfrowa;
- postępowanie zakupowe na realizację usług rozwoju i utrzymania Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- postępowanie na Zapewnienie usługi teletransmisji w Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 oraz jej użytkowników na okres 36 miesięcy na wniosek Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- konkurs ofert na wyłonienie odbiorców nadwyżek polskiego ludzkiego osocza z Regionalnych Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa na wniosek Ministerstwa Zdrowia;
- nabycie przez Centrum e-Zdrowia kompleksowych usług z zakresu wsparcia informatycznego poprzez udostępnianie Zamawiającemu Konsultantów spełniających określone wymagania oraz posiadających określone kompetencje i doświadczenie (tzw. Body Leasing) na wniosek Ministerstwa Zdrowia;
- aukcja na rezerwację częstotliwości z pasma 700 i 800 MHz na potrzeby wdrażania nowych technologii 5G na wniosek Urzędu Komunikacji Elektronicznej;

¹⁵ Przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach w związku z przygotowaniem i sprawowaniem przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w I połowie 2025 r., nakładają na CBA obowiązek przekazywania informacji w ciągu siedmiu dni od zgłoszenia planowanego zamówienia. W celu racjonalizacji wymiany informacji, przyjęto zasadę, że Biuro przekazuje informacje odbiorcy wyłącznie w przypadku zidentyfikowania ryzyka.

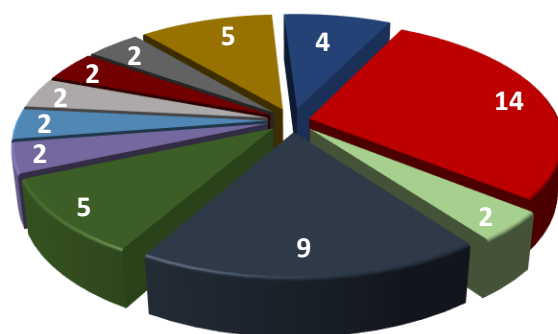
- zakup śmigłowców dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego na wniosek Ministerstwa Zdrowia;
- prace legislacyjne związane z implementacją do prawa krajowego przepisów dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2022/2100 z dnia 29 czerwca 2022 r. zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE w odniesieniu do zniesienia niektórych zwolnień w przypadku podgrzewanych wyrobów tytoniowych;
- budowa budynku Prokuratury Regionalnej i Prokuratury Okręgowej w Gdańsku;
- prace nad nowelizacją ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw;
- prace legislacyjne nowelizujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenia kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne;
- prace legislacyjne dotyczące zmiany ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy Kodeks karny skarbowy;
- proces legislacyjny ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- budowa budynku I Oddziału ZUS w Poznaniu.

Wśród wszystkich projektów objętych osłoną dominowały przedsięwzięcia z zakresu teleinformatyki i telekomunikacji.

Przedsięwzięcia objęte w 2024 r. osłoną antykorupcyjną wg obszaru (49)

Zdecydowaną większość projektów objętych osłoną realizowały jednostki administracji rządowej, a przede wszystkim Zakład Ubezpieczeń Społecznych (14 projektów). Dwie z prowadzonych osłon dotyczyły spółek Skarbu Państwa – PGE S.A. oraz PFR S.A.

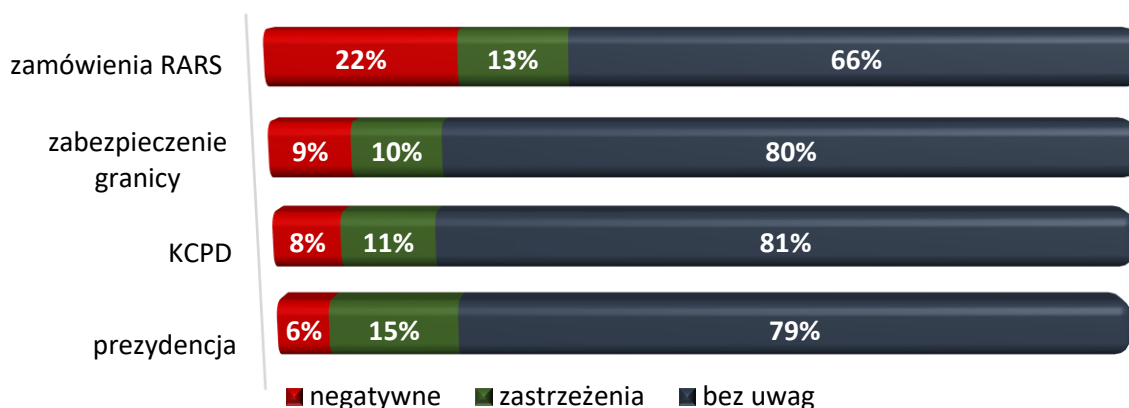

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- resort zdrowia
- resort cyfryzacji
- KPRM
- konstytucyjne organy państwa
- resort finansów
- Urząd Komunikacji Elektronicznej
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Spółki Skarbu Państwa
- inne ministerstwa

Weryfikacja kontrahentów Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych

W związku z prośbą Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, w okresie styczeń – kwiecień 2024 r. funkcjonariusze Biura kontynuowali weryfikację potencjalnych kontrahentów RARS, którym Agencja planowała udzielić zamówień z wyłączeniem ustawy pzp¹⁶. Weryfikacji poddano **64** podmioty gospodarcze, z których 14 oceniono negatywnie, w stosunku do kolejnych 8 zgłoszono zastrzeżenia. Największy odsetek uwag dotyczył zamówień procedowanych przez RARS, w przypadku których wątpliwości dotyczyły ponad 1/3 potencjalnych kontrahentów. W pozostałych przedsięwzięciach uwagi zgłoszono wobec co piątego wykonawcy (19-21%).

Wyniki weryfikacji podmiotów gospodarczych ubiegających się o zamówienia z wyłączeniem Pzp – podlegających prewencyjnym działaniom osłonowym

Oprócz powierzonych zadań osłonowych, Biuro podejmowało szereg aktywnych działań analitycznych dotyczących innych zjawisk pozostających we właściwości służby. Doprowadziły one do ustalenia m.in.:

¹⁶ W styczniu 2025 r. CBA na wniosek MSWiA objęło procedury zakupowe realizowane przez RARS osłoną antykorupcyjną.

- konfliktu interesów członka kierownictwa Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
- konfliktu interesów dyrektora jednego z kluczowych departamentów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- nieprawidłowości w funkcjonowaniu Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
- działań lobbingowych byłych wysokich urzędników państwowych na rzecz spółki ubiegającej się o środki publiczne,
- budzących wątpliwości powiązań i działań kierownictwa państwowej jednostki organizacyjnej oraz instytutu badawczego,
- nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem Rządowego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- nieprawidłowości we wnioskach o przyznanie dotacji oświatowych.

W każdym z wymienionych przypadków Biuro przekazywało stosowne informacje Ministrowi Koordynatorowi Służb Specjalnych oraz właściwym ministrom.

Przeciwdziałanie konfliktowi interesów

W związku z realizacją ustawowych zadań dotyczących badania konfliktu interesów wybranych gremiów funkcjonujących w ramach resortu zdrowia i MON, funkcjonariusze CBA poddali weryfikacji **2 772** oświadczenia i deklaracje złożone w 2024 r. przez osoby biorące udział w pracach tych ciał.

Liczba oświadczeń/deklaracji dot. konfliktu interesów złożonych do CBA w 2024 r.

gremium	liczba badanych deklaracji/ oświadczeń	Liczba osób weryfikowanych	podstawa prawna
Komisja Ekonomiczna (przy Ministrze Zdrowia)	2032	108	ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych ¹⁷
Rada Przejrzystości (przy Prezesie AOTMiT)	464	128	ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ¹⁸
Rada ds. Taryfikacji (przy Prezesie AOTMiT)	232	51	
Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie lub w realizacji umowy offsetowej	21	144	ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o niektórych umowach zawieranych w związku z realizacją zamówień o podstawowym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa ¹⁹
konsultanci w ochronie zdrowia	23	9	ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia ²⁰

¹⁷ t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 930

¹⁸ t.j. Dz. U. z 2004 r. poz. 146

¹⁹ t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1218

²⁰ t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 254

Zgłoszenia przypadków korupcji

W 2024 r. do CBA wpłynęło **31 759** informacji, z czego **881** dotyczyło potencjalnych przypadków korupcji oraz działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa lub zdarzeń je uprawdopodobniających.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

CBA posiada zgodę na współpracę z 54 krajami oraz 13 organizacjami międzynarodowymi.

W 2024 r. Biuro uzyskało zgodę Ministra – Członka Rady Ministrów Koordynatora Służb Specjalnych na podjęcie współpracy z Narodową Agencją Ukrainy ds. Wykrywania, Śledzenia i Zarządzania Aktywami Pochodzącymi z Korupcji i innych Przestępstw (Asset Recovery and Management Agency – ARMA), z Urzędem ds. Integralności (Integrity Authority/Integritas Hatosag – IH – Węgry) oraz z Krajowym Urzędem Antykorupcyjnym (Autorita Nazionale Anticorruzione – ANAC – Włochy).

W ramach zacieśniania współpracy z międzynarodowymi instytucjami antykorupcyjnymi zainauguowany został cykl spotkań, m.in. w formule online z kierownictwem Narodowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy (NABU), Głównego Zarządu Antykorupcyjnego (DGA – Rumunia), z przedstawicielami Specjalnej Służby Śledczej (STT – Litwa), a także z kierownictwem służb antykorupcyjnych Krajów Morza Bałtyckiego: Biura Przeciwdziałania i Zwalczania Korupcji (KNAB – Łotwa), Estońskiej Służby Bezpieczeństwa Wewnętrznego (KAPO) oraz Krajowej Policji Kryminalnej (KKP – Estonia). W trakcie rozmów przedstawiono priorytety dalszej współpracy oraz zarysowano plany przyszłych działań, w tym wspólnych inicjatyw na rzecz wymiany doświadczeń i skuteczniejszej walki z korupcją. Spotkanie było również doskonałą okazją na wzajemne zapoznanie się kierownictwa służb.

Najważniejszym wydarzeniem 2024 r. była organizacja Spotkania Wysokiego Szczebla Szefów Organów Antykorupcyjnych (HIGH LEVEL MEETING). Na zaproszenie Szefa CBA przedstawiciele najważniejszych instytucji antykorupcyjnych z regionu spotkali się we Wrocławiu, aby dyskutować o kluczowych wyzwaniach i przyszłości działań na rzecz zwalczania korupcji. Spotkanie miało na celu zacieśnienie współpracy międzynarodowej, wymianę doświadczeń i wspólne omówienie nowych, skutecznych narzędzi w walce z korupcją. W konferencji udział wzięli przedstawiciele następujących służb:

- Estońskiej Policji i Straży Granicznej (EPBGB),
- Estońskiej Służby Bezpieczeństwa Wewnętrznego (KAPO),
- Biura Prokuratora Okręgowego (TDP),
- Biura ds. Zapobiegania i Zwalczania Korupcji (KNAB),
- Biura Bezpieczeństwa Wewnętrznego Łotwy (IDB),
- Specjalnej Służby Śledczej Litwy (STT),
- Wydziału do Zwalczania Przestępczości Korupcyjnej w Prokuraturze Krajowej Szwecji (SPA NAUC),
- Policyjnego Wydziału do Zwalczania Przestępczości Korupcyjnej Policji Szwedzkiej (NACPU).

Spotkanie to stanowiło istotny krok zacieśniania współpracy międzynarodowej oraz podjęcia wspólnych działań opartych na zaawansowanych technologiach.

W czerwcu Zastępca Szefa CBA wraz z delegacją uczestniczył w 21. Międzynarodowej Konferencji Antykorupcyjnej IACC (The International Anti-Corruption Conference) w Wilnie. Podczas Konferencji przedstawiciele CBA odbyli szereg spotkań, m.in. z przewodniczącym Międzynarodowego Forum Antykorupcyjnego (IACC) Ruebenem Lifuką oraz przedstawicielami Włoch, Stanów Zjednoczonych, Łotwy, Estonii i Papuy Nowej Gwinei.

W 2024 r. funkcjonariusze CBA wzięli udział w warsztatach dotyczących europejskiego systemu oświadczeń majątkowych – „EU Network Against Corruption Workshop Asset Declaration System”. Było to kolejne spotkanie mające na celu wymianę doświadczeń pomiędzy przedstawicielami krajów członkowskich UE w dziedzinie jawności życia publicznego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii oświadczeń o stanie majątkowym. Warsztaty prowadziło 13 prelegentów m.in z Transparency International EU, OECD oraz Uniwersytetu w Utrechcie.

Przedstawiciele CBA uczestniczyli również w międzynarodowej konferencji dotyczącej korupcji w organach ścigania – „Second Conference on Law Enforcement Corruption”. Spotkanie zostało zorganizowane przez EUROPOL i odbyło się w Hadze. Jego celem było kontynuowanie budowy wspólnoty państw członkowskich UE i EUROPOL-u, zaangażowanych w walkę z korupcją przez służby porządku publicznego.

W dniach 9-10 grudnia 2024 r. zorganizowana została międzynarodowa konferencja pt. *Oświadczenia majątkowe – unifikacja, cyfryzacja i kontrola*. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli: Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Tomasz Siemoniak, Wicepremier – Minister Cyfryzacji Krzysztof Gawkowski i Wicepremier – Minister Obrony Narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz. Konferencja poświęcona była zagadnieniu oświadczeń majątkowych i szeroko rozumianej transparentności życia publicznego, zarówno w kraju, jak i zagranicą. Doświadczeniem zechcieli podzielić się zaproszeni prelegenci i przedstawiciele takich organizacji jak: Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), National Integrity Agency of Romania, Government Office of Estonia, National Integrity Authority of Moldova, Asset Recovery and Management Agency of Ukraine, Corruption Prevention and Combating Bureau (Łotwa), Integrity Authority of Hungary, National Agency on Corruption Prevention of Ukraine, Regional Anti – Corruption Initiative. Prelegenci nie tylko przedstawili sprawdzone rozwiązania zaimplementowane w rodzimych systemach oświadczeń majątkowych, ale także opowiedzieli o wadach tychże systemów, wskazując na możliwość wystąpienia podobnych błędów przy konstruowaniu nowych przepisów w Polsce.

Konferencja stanowiła doskonałą platformę wymiany myśli i doświadczeń w zakresie oświadczeń majątkowych. Oprócz zagranicznych gości, swoje referaty i opinie zaprezentowali także przedstawiciele: Ministerstwa Cyfryzacji, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Głównego Urzędu Statystycznego czy Centralnego Ośrodka Informatyki, jak również przedstawiciele Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Ministerstwa Cyfryzacji, a także Fundacji Batorego, Sieci Obywatelskiej WATCHDOG Polska czy Fundacji – Instytut Spraw Publicznych.

EDUKACJA I PREWENCJA

W 2024 r. opracowany został *Informator o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym*, który ma na celu dostarczenie szczegółowych informacji na temat działalności tej instytucji w zakresie przeciwdziałania korupcji w Polsce. Informator zawiera kompleksowy przegląd zakresu działań i kompetencji CBA, prezentując jego rolę w systemie zwalczania przestępczości korupcyjnej oraz metodach pracy wykorzystywanych w ramach prowadzonych postępowań. Dokument zawiera również informacje nt. kierownictwa służby, statystyk zatrudnienia funkcjonariuszy oraz pracowników, a także opis struktury wewnętrznej Biura. Znajdują się tam także opisy dotyczące współpracy CBA z innymi instytucjami krajowymi oraz zagranicznymi, a także przedstawia wybrane przypadki oraz osiągnięcia Biura w tej dziedzinie.

W publikacji znajdują się m.in.: opis zadań i struktur organizacyjnych CBA, wybrane osiągnięcia i przyznane gratyfikacje oraz wskazówki i rekomendacje dotyczące zgłaszania incydentów korupcyjnych. Informator jest dostępny w formie elektronicznej na stronie internetowej CBA.

W 2024 r. wykładowcy CBA poprowadzili 122 zewnętrzne spotkania edukacyjne w formach szkoleń antykorupcyjnych, wykładów na uczelniach wyższych, spotkań z młodzieżą i warsztatów. W tych spotkaniach uczestniczyło łącznie 5 555 osób.

Ponadto przy pomocy platformy szkoleniowej www.szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl ukończonych zostało 33 917 szkoleń w ramach 6 modułów szkoleniowych:

Moduł tematyczny	Liczba ukończonych szkoleń
Korupcja w administracji publicznej	16 913
Korupcja w biznesie	5 808
Przeciwdziałanie korupcji	10 793
Corruption in public administration	121
Corruption in business	107
Counteracting corruption	175
Razem	33 917

W 2024 r. w ramach projektu #ABCuczciwości podpisano 5 nowych listów intencyjnych z uczelniami wyższymi o współpracy, w tym porozumienie z Wojskową Akademią Techniczną dotyczące realizacji praktyk studenckich w CBA. Zawarte zostało również porozumienie z UOKIK dotyczące współpracy w zakresie wymiany doświadczeń i informacji, organizowania wspólnych przedsięwzięć szkoleniowych i edukacyjnych.

Zorganizowano 17 spotkań promujących uczciwość w życiu publicznym, których częścią jest przedstawienie Biura jako gwaranta tych zasad i miejsca z jakim każdy młody człowiek może związać swoją karierę zawodową. W spotkaniach tych uczestniczyło łącznie 2 378 osób.

Przy okazji obchodów 18. rocznicy powstania CBA realizowany był innowacyjny projekt edukacyjny „Pełnoletni w służbie. Razem dla uczciwego Państwa” w formie cyklu 18 wykładów dla

18-latków. W spotkaniach zorganizowanych na uczelniach wyższych w 2024 r. uczestniczyło łącznie około 5 000 młodych słuchaczy.

W ramach upowszechniania wiedzy na temat problematyki konfliktu interesów i wymiany doświadczeń w tym zakresie, w czerwcu 2024 r. w Ośrodku Szkoleniowo-Konferencyjnym CBA w Lucieniu zorganizowano konferencję pt. Konflikt interesów jako preludium korupcji. Dwudniowe wydarzenie odbyło się pod patronatem Ministra Zdrowia i Ministra Obrony Narodowej. W konferencji wzięło udział 55 osób, w tym 16 prelegentów i panelistów. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. członkowie kierownictwa Narodowego Funduszu Zdrowia, podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia, przedstawiciel Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), dyrektor Wojskowego Instytutu Medycznego, dyrektor ZZOZ ABW, a także reprezentanci prokuratury, Szefa Służby Cywilnej, Urzędu Zamówień Publicznych, Najwyższej Izby Kontroli, Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz Biura Rzecznika Praw Pacjenta.

DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE

Budżet

W ustawie budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 122) została przyznana dla części 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne kwota w wysokości 312 155 tys. zł, oraz dodatkowo 30 tys. zł z MON na realizację zadań obronnych ujętych w *Programie pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2021 – 2035*.

CBA na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2) i 3) w zw. z art. 177 ust. 3 pkt 2) ustawy o finansach publicznych, dokonało blokady planowanych wydatków w budżecie państwa na łączną kwotę 5 639 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. plan finansowy w części 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne wyniósł 312 185 tys. zł budżetu państwa.

Plan i wykonanie wydatków budżetowych

pozycja	plan po zmianach w tys. zł	wykonanie w tys. zł	blokada środków w tys. zł
rozdział 75420 – Centralne Biuro Antykorupcyjne	312 154	305 863	5 639
świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 080	1 886	190
wydatki bieżące, w tym:	289 193	283 157	5 387
wynagrodzenia i uposażenia	194 384	193 656	698
pochodne od wynagrodzeń	12 348	11 639	678
pozostałe wydatki bieżące	82 461	77 862	4 011
wydatki majątkowe	20 882	20 820	62
rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	30	30	0
wydatki bieżące	30	30	0
RAZEM	312 185	305 893	5 639

Plan i wykonanie dochodów za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

pozycja	plan w tys. zł	wykonanie w tys. zł
75420 Centralne Biuro Antykorupcyjne	260	414
wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	25	85
wpływy z usług	5	15
wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	30	91
wpływy z pozostałych odsetek		6
wpływy z rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych	100	122
wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	100	95

Stan osobowy funkcjonariuszy i pracowników

Według stanu na **31 grudnia 2024 r.** w jednostkach organizacyjnych CBA pełniło służbę i świadczyło pracę **1 117 osób**, w tym 926 funkcjonariuszy oraz 191 pracowników.

W 2024 r. o przyjęcie do służby lub pracy w CBA aplikowało **2 813** osób. Wszczęto **448** postępowań kwalifikacyjnych kandydatów na funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, w tym 100 postępowań zostało zakończonych pozytywnie. W roku 2024 zatrudniono **103** osoby, w tym 84 funkcjonariuszy i 19 pracowników.

Zwolnionych ze służby w CBA w 2024 r. zostało **166** funkcjonariuszy oraz **20** pracowników, w tym na emeryturę lub rentę przeszło 133 funkcjonariuszy i 2 pracowników.

Logistyka

Mając na uwadze poprawę warunków lokalowych w obiektach użytkowanych przez CBA, podjęto szereg działań związanych z przeprowadzeniem kompleksowych remontów, wymianą elementów uszkodzonych bądź niesprawnych oraz doposażeniem obiektów.

Zakończono między innymi prace związane z wymianą pokrycia dachowego budynku siedziby głównej Biura przy Al. Ujazdowskich 9 w Warszawie. Kontynuowane były prace związane z naprawą spęknięć i uszkodzeń ścian elewacyjnych i gzymsów oraz elementów sztukatorskich. Łączna wartość przedsięwzięć zrealizowanych w ramach remontu elewacji w ww. budynku w 2024 r. to 9,4 mln zł. Podjęte zostały również działania ukierunkowane na wprowadzenie rozwiązań poprawiających stan bezpieczeństwa pożarowego we wszystkich obiektach Biura. W ramach powyższego m.in. rozpoczęto prace związane z dostosowaniem budynku przy Al. Ujazdowskich 9 w Warszawie do aktualnych przepisów przeciwpożarowych wraz z remontem pomieszczeń, wymianą instalacji hydrantowej, wydzieleniem klatek schodowych, modernizacją pomieszczeń sanitarnych i socjalnych.

Po przeprowadzeniu procedury przetargowej, w 2024 r. wykonano przebudowę dachu siedziby Delegatury CBA w Rzeszowie – wymieniono jego konstrukcję z pokryciem i ociepleniem stropodachu, obróbkami i orywnowaniem. Zadanie w całości zakończono, a jego koszt wyniósł 920 tys. zł.

W 2024 r. podpisano umowę na remont izolacji przeciwwilgociowych budynku delegatury CBA w Krakowie. Rozpoczęto roboty ziemne związane z odkopaniem ścian fundamentowych i przygotowaniem ich powierzchni pod izolację termiczną. Wartość zadania to 624 tys. zł.

Kontynuowano również prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej rozbudowy biologicznej oczyszczalni ścieków i przebudowy instalacji kanalizacji sanitarnej na potrzeby Ośrodka Szkoleniowo-Konferencyjnego CBA w Lucieniu. Z uwagi na zły stan pokrycia dachowego, rozpoczęto remont dachu budynku nr 9 na terenie OSK.